

er daarin te zien
aard, waarvan
le is het dan ook
le u Gods ont
oneindig goed
meer zijn dan
en Grilische
gen, verbuigingen
roeg tot zinnen.
ke gij u de ver
aligmakend werk
orden niet meer
ormule, met stel
orlijk uitgewerk
van overtuigende
verder voor u
s hebben, dan hun

schrijden in het
werk kan voor u
een reeks histori
lijk drama, dat
bestanden te voor
schillen wel heen
dingen, dien wij
rekenen kunnen;
steekens dan de
en ruimte plaats
andacht gebracht
te gevaar, dat u
te gevaar ligt in
u ten deel valt,
elk dit voorrecht
r dreigt, dat de
stijg gebied voor
rden.

en onder het harde
nde den dagelijn
staan mischelen,
g in beslag ge
lat in deze wereld
en koortsig jagen
rred, en niet dan
ij een oogenblik
staan en te over
is: een God, een
in de zonden, in
worden gehouden,
de atmosfeer van
te in met ledere
u, zij klemmen
en op u aan van
te u „allidaagsch“

dit gevaar dreigt,
den van uw God
dit gevaar zeggen
I lever zo stellen:
chten zijn? Maakt
bruik van? Neemt
3, door dit voort
doelzinnig ding
lag meer mannen
zij gij aan het
len hier, om u te
we theologische
lechts als plicht
en daardoor ge
enstige oefening
ngen voor elken
ard de strekking
hart, uwe ziel,
et Goddelijke ge
traties!

tuigen?

et doopgetuigen
en uitnemende
gevoerd, allens
et valse Sacra
terd is. Niet alle
eder van het kind
in uitgesloten, en
men door andere
den dixer „doop
een vreemd kind
rk geen waarborg
e opvoeding van
erd al meer een
it weinig werke
ze doopouders
a belofte gevraagd
opvoeding zouden
puur conservatis
rmulier vastheid
vallen enkele
uit naam van het
e. Voor de hooge
heid, die dese
te Kerk op zich
in ook niets meer
dienden alleen om
de handelingen te
ten doop te heffen,
ragen te beante
nede was het uit
doopgetuigen zich
van zijn petekind
i zulke getuigen
den ultuoudigen,
niet om bij de
te helpen, maar
den doop het op
n eische, deels
acht, dat de doop
een rijk geschenk
heeten. Eigenlijk
olk de hoofdaak,
bij de uitnodig
de doen. Zelfs de
rd door dit motief
men vroeg niet
godsalige man
n wie een goede
uitgaan, maar of
n; zelfs trachtte
getuigen al meer
et het doel de
n maken. Dat dese
arding van het
e niet overdeven
ruit blijken, dat
n zelf geklaagd
chandelij in de
it alleen de naam
leven en schier

niemand meer verstand, welk een heilige
roeping dit ambt medebracht.

Ook de Roomsche Kerk is dus niet blind
gebleven voor de ontwaarding en verbastering
van dit instituut en heeft hare ziele — zij
het dan al daartoe geprikkeld door de kritiek
van het Protestantisme — getracht daarin
verbetering aan te brengen. Verschillende
maatregelen werden daartoe op het Treantsche
Concilie en daarna genomen. Zoo werd o.a.
het getal der doopgetuigen op één, hoogstens
twee, vastgesteld; en zoo werd ook bepaald,
dat men bij de keuze der doopgetuigen wel
toe had te zien, dat geen personen genomen
werden, die voor deze geestelijke taak onge
schikt waren, zoals heidenen, joden, onge
loofden en geëxcommuniceerden. Voorts
werd in de uitvoerige uiteenzetting van het
ambt dezer doopgetuigen, die de Roomsche
Catechismus geeft, met nadruk er op ge
wezen, dat zij, naar de oorspronkelijke be
doeling der Kerk, dienden om waarborg te
geven voor de religieuze opvoeding van het
kind en ze daarvoor in de eerste plaats
hadden te zorgen. Maar hoewel de Roomsche
Kerk dus metterdaad gepoogd heeft de
ernstigste misbruiken af te snijden en dit
ambt weer in ere te herstellen, tot een
doortastende en afdoende reformatie van dit
instituut kwam het in de Roomsche Kerk
niet. De Roomsche Catechismus sluit, in
strijd met de oude usantie der Christelijke
Kerk, nog steeds de ouders van het
kind van dit ambt uit, „opdat te
duidelijker zou blijken, hoe ver de geestelijke
opvoeding van de vleeschelijke verschilt,“
en laat alleen andere personen, kennissen
of bloedverwanten, als getuigen toe. Evenzo
bleef de magische voorstelling gehandhaafd,
dat door den doop een „verwantschap“
tusschen de doopgetuigen en het gedoopte
kind ontstond, waarom een huwelijk tusschen
beide ongeoorloofd werd geacht. Natuurlijk
is dit laatste lijfrecht in strijd met de ver
klaring, die de Roomsche Kerk zelf in haar
Catechismus van het ambt dezer doopge
tuigen geeft, nl. dat ze alleen dienen als
opvoeders van het gedoopte kind; want wel
niemand zal er aan denken een huwelijk
tusschen een leermeester en zijn leerlinge
of haar ouders voor „bloedschande“ te ver
klaren; maar de oude magische opvatting,
dat de doopgetuigen de „geestelijke
ouders“ van het gedoopte kind waren,
werkte nog na, en aan de nawerking dezer
magische opvatting heeft de Roomsche
Kerk zich niet kunnen onttrekken.

In dat opzicht zijn de Protestantische
Kerken consequenter te werk gegaan, die
eenparig deze geestelijke „verwantschap“
hebben afgeschaft en een huwelijk tusschen
de doopgetuigen en hun petekinderen nooit
als „bloedschande“ hebben beschouwd.
Maar verder gingen de meeste Protestant
sche Kerken in haar reformatie van dit
instituut helaas niet, en van een herstel van
de natuurlijke ouders in hun recht om als
getuigen bij den doop van hun kind op te
treden, was bij het meerendeel hunner geen
sprake. Het is dan ook onjuist om te
zeggen, dat het Protestantisme aan deze
miskening van het ouderrecht een einde
heeft gemaakt; die eer komt niet toe aan
het Protestantisme als zodanig, zelfs niet
aan de Gereformeerde Kerken, maar uit
sluitend en alleen aan Calvijn. En men
miskent de groote verdienste van Calvijn,
wanneer men aan het Protestantisme in het
algemeen toeschrijft, wat alleen door hem
weer helder is ingeden en in de praktijk
recht is gezet.

Luther heeft het doopgetuigen-stelsel
schier onveranderd van de Roomsche Kerk
overgenomen, en evenzo geschiedde dit in
de Engelse Episcopale Kerk. In de
doopformulieren van beide Kerken wordt
van de ouders van het kind met geen woord
gewag gemaakt; in hun plaats treden op
de doopgetuigen of Taufpathen (in de
Engelse Kerk „Godfather“ en „God
mother“ geheten); zij zijn het, die het
kind ten doop presenteren, en op hun
verklaring, dat zij het kind gedoopt willen
hebben, wordt aan het kind de doop be
diend. Ongetwijfeld hangt dit daarmee
saam, dat in deze beide Kerken het
sacrament van den doop nog altoos min
of meer beschouwd wordt als een middel
om het kind weder te baren, en daarom
niet gevraagd wordt of dat kind uit geloo
ve ouders geboren is, op dien grond recht heeft
op den doop, maar alleen of het verlangen
wordt te kennen gegeven, dat het kind
gedoopt zal worden; men zou dus even
goed kinderen van ongelooftige ouders
kunnen doopen, mits maar „geestelijke
ouders“ voor dit kind optraden, die voor
de opvoeding van het kind zorg zullen
dragen. Een standpunt dat door de Engel
sche afgevaardigden ook verdedigd is gewor
den op de Dordtsche Synode, toen de vraag
daar ter sprake kwam, of ook heiden
kinderen mochten gedoopt worden, wanneer
Christelijke heeren ze in hun gezin opnamen.
En dat niet alleen, maar de Lutherse
en Anglicaanse Kerk nam evenzeer schier
ongewijgd het oude doopformulier van de
Roomsche Kerk met de daarin voorkomende
doopvragen over, zoodat aan deze doopge
tuigen niet gevraagd wordt, of zij borg
staan voor de opvoeding van het kind —
in heel het formulier is hiervan zelfs geen
sprake — maar of ze, evenals in de Room
sche Kerk, uit naam van het kind den duiv
el afweren en het geloof der Kerk be
lijden. Hoe weinig zelfs in de Anglicaan
sche Kerk gevoeld werd voor het recht der
ouders bij den doop van hun kind, blijkt
wel het best uit de toespraak, die in dit
doopformulier tot de doopgetuigen gericht
wordt: „Hartelijk geliefden, gij hebt dit
kind hier gebracht om gedoopt te worden
en gij hebt gebeden, dat het onze Heere
Jesus Christus behagen mocht het tot zijn
kind aan te nemen, van de zonde te ver
lossen, door den Heiligen Geest te heiligen,
en aan hetzelfde het Koninkrijk der heme
len en het eeuwige leven te geven. Gij
hebt ook gehoord, dat onze Heere Jesus

Christus in het Evangelie beloofd heeft al
deze dingen, waarom gij Hem gebeden hebt,
te schenken, welke belofte Hij zijnerzijds ze
kerlijk zal houden en vervullen. Maar, nadat
deze belofte door Christus is gedaan, moet
nu ook dit kind door u, die zijn
borgens zijt, beloven, dat hij den duiv
el en al zijne werken zal verwerpen,
standvastig zal gelooven in Gods Woord
en in gehoorsaamheid Gods geboden zal
onderhouden. Daarom vraag ik u, of gij
in naam van het kind den duivel afwerft
en,“ Stuitender achteruitzetting van de
ouders bij den doop is wel moeilijk den
baar; niet zij bieden het kind ten doop aan,
en niet zij bidden voor de zaligheid van
het kind, en niet zij staan voor het kind
borg, maar anderen moeten dat alles in
hun plaats doen. En nu is het wel waar,
dat de Anglicaanse Kerk in de uitvoerige
toelichting, die zij bij dit doopformulier
gaf, verklaarde, dat de natuurlijke ouders
van het kind zoowel wegens hun natuurlijke
verhouding tot het kind als krachtens hun
religieus verplicht zijn aan hun kinderen een
godsdienstige opvoeding te geven, en het
optreden dezer doopgetuigen alleen dient
om de Kerk zekeren waarborg te geven,
dat, wanneer de ouders komen te overlijden
of in hun plicht te kort schieten, het kind
toch in Christelijken zin zal opgevoed worden;
maar dit alles neemt niet weg, dat van de
ouders zelf in het doopformulier met geen
woord gesproken wordt en de actie geheel
en al van de doopgetuigen uitgaat. Het
ernstige kwaad, dat in de Roomsche Kerk
dit doopgetuigenstelsel aankleeft, is dus in
deze beide Protestantische Kerken wel al
minst weggenomen, en de nadeelige invloed
daarvan doet zich in praktijk steeds
meer gevoelen. De zedelijke en religieuze
verplichting der ouders, om voor de opvoe
ding van hun kinderen te zorgen, wordt
daardoor op den achtergrond geschoven;
zij hebben immers bij den doop geen be
lofte afgelegd en geen verplichting op zich
genomen, en ze meenen daarom dat de
verantwoordelijkheid voor de opvoeding van
het kind eenzijdig op de schouders der
doopgetuigen rust. En de doopgetuigen, die
over de opvoeding van een ander kind al
heel weinig te zeggen hebben, beschouwen
hun optreden bij den doop eigenlijk als een
ceremonie, die er nu eenmaal bijbehoort,
maar die voor hen geen verdere verplicht
ing medebrengt. Voor dit kwaad, dat het
doopgetuigenstelsel aankleeft, gaan in Pro
testantische kringen dan ook al meer de
oogen open. Er is nauwelijks één Luther
sche theoloog, die het nog voor deze „Tauf
pathen“ opneemt. Allen erkennen, dat alleen
het standpunt van Calvijn juist is en de
waarborg voor een Christelijke opvoeding
bij den doop door de ouders moet gegeven
worden. Alleen de taalheid van het conser
vatisme op kerkelijke gebied maakt, dat
men in de praktijk nog altoos aan deze
overgeleverde instelling vasthoudt en den
moed mist om er radicaal mee te breken.

Ook in de Gereformeerde Kerken is dit
nog lang niet algemeen geschied. Wat
hier fataal werkte was het voorbeeld van
Zwingli. Al heeft Zwingli veel doortastende
aan Luther met menige superstitionele
ceremonie der Roomsche Kerk gebroken, en
al was er bij hem althans geen sprake
van, dat hij aan den doop een magische
kracht toeschreef, toch heeft hij evenwel
als Luther aan de ouders bij den doop de
hun toekomstige plaats herschoonen. Van
de ouders wordt in zijn doopformulier even
min als bij Luther een woord gerept; ze be
staan voor hem bij den doop niet; hun plaats
wordt ook hier ingenomen door de doopge
tuigen, die het kind ten doop aanbieden.
Ook in Zwingli's formulier wordt de vraag:
wilt gij dat het kind gedoopt zal worden
met den doop van onze Heere Jesus Christus?
— tot de doopgetuigen gericht. Eerst
als zij daarop ja geantwoord en het kind
zijn naam gegeven hebben, vindt de doops
bediening plaats. Slechts één, maar zeer
belangrijk, onderscheid is er tusschen het
doopformulier van de Lutherse en de
Anglicaanse Kerk en dat van Zwingli,
dat nl. in dit laatste de zoogenaamde doop
vragen aan de doopgetuigen betreffende het
afweren van den duivel en het afzeggen
van de geloofsbelijdenis uit naam van het
kind, niet meer voorkomen. In dat opzicht
heeft Zwingli een belangrijke stap in de
goede richting gedaan. Hij doorzag uitne
mend goed, dat deze doopvragen, aan het
formulier van den volwassende ontleend,
bij den kinderdoop niet pasten, omdat de
doopgetuigen uit naam van een kind, dat
nog geen bewustzijn heeft, zulke verklarin
gen niet kunnen afleggen. Alleen, zijn ver
dienste was ook hier meer negatief dan
positief. Zwingli vergat, dat bij den doop
toch waarborgen moeten gegeven wor
den voor de Christelijke opvoeding en
dat daarom in plaats van de oude doop
vragen andere moesten gesteld worden.
Maar Zwingli was sterker in het afbreken
dan in het opbouwen. Het scheppende genie,
dat nieuwe vormen weet te vinden, ontbrak
hem. Zijn liturgie van den doop is wel de
soberste en armelijkste, die onder de Pro
testantische doopformulieren gevonden wordt.
Eerst Calvijn heeft het goede spoor aan
gewezen, door niet alleen de ouders bij den
doop van hun kind in hun wettig recht te
herstellen, maar ook voor de doopvragen een
geheel nieuwe vorm te vinden.

Maar hoewel aan Calvijn's invloed het
te danken is, dat de Gereformeerde Kerken
in Genève, Frankrijk, Nederland en Schot
land een beteren weg zijn opgegaan, in het
Duitschsprekend gedeelte van Zwitserland,
met name in Zurich, Bern, Basel en andere
plaatsen bleef de geest van Zwingli naverken;
de „doopgetuigen“ bleven daar de plaats
der ouders innemen, en tot een grondige
reformatie kwam het niet. Door welke
moelven Calvijn geleid is om den ouders
weer hun eereplaats bij den doop terug te
schenken, zullen we een volgend maal aan
toonen.

Dr. H. H. K.

Officiële Berichten.

De raden der Geref. Kerk van Haarlem
berichten, dat de particuliere Synode van Noord
Holland D.V. zal gehouden worden 18 Juni a.s.
te Haarlem, kerk Ged. O. Gracht.

Opzage van wat voor deze Synode bestemd is,
gelieve men vóór 1 Juni te zenden aan den
scriba.

Namens de raden A, B en C voornoemd:
R. MULDER, praeses.
J. VRIJOU, scriba.

Haarlem, 6 Mei 1913.

Part. Synode van N.-Brabant en Limburg.
De kerkerad der Geref. kerk van 's-Hertogen
bosch roept bij deze de part. Synode samen
ter vergadering op Woensdag 11 Juni in de
Geref. kerk te 's-Hertogenbosch.

Opzage van de namen der afgevaardigden
met hun woonplaats en toezending der stukken,
gaarne tot 24 Mei aan den consulent Dr. A.
Brummelkamp te Vrijhoeve-Capelle.

Namens den kerkerad voornoemd:
J. R. DE MILDT, praeses.
J. H. VERHAGEN, scriba.
Dr. A. BRUMMELKAMP, consulent.

Prov. Synode der Geref. kerk in Overijssel.
De kerkerad der Geref. kerk van Hardenberg
bericht, dat de provinciale Synode D.V. zal
gehouden worden te Hardenberg, op Woensdag
4 Juni.

Alles wat voor deze Synode bestemd is,
gelieve men te zenden voor of op 15 Mei aan
Dr. C. C. Schot Cx. te Hardenberg.

Namens de roepende kerk:
C. C. SCHOT Cx., praeses.
G. F. WAMELINK, scriba.
Hardenberg, 29 April 1913.

Kort verslag vergadering classis
Amersfoort op 15 April 1913.

Opening door den praeses Dr. Munnik op
gebruikelijke wijze.

De kerken blijken wettig vertegenwoordigd.
Naast den praeses fungeret als scriba Dr.
de Jager, en als assessor Dr. Meijnen.

Vaastelling der acta.

De stukken van een tweetal vertrekende
predikanten alsook de boeken van den quaestor
en den zendingsdeputaat blijken in orde te zijn.

Benoemd als afgevaardigden naar de e.k.
Particuliere Synode der predikanten: Dr. Jager,
Munnik en Teerink (primi), met als secundi
de predikanten: Den Hengst, Offingra, en
Donner en de ouderlingen Koning, Van
Sienpvoort en van der Weerd (primi), met als
secundi de broeders: Wendt, Poort en Heij.

In de plaats van Dr. Lanting en Dr. Sijbema
die vertrekken, worden tot zendingsdeputaten
benoemd Dr. Meijnen (primus) en Dr. Van
Arkel (secundus).

Buncheon A vraagt en verkrijgt als consulent
Dr. Munnik. Oud-Loofrecht evenzo Dr. Knoll.

Advies wordt gegeven in een tuchtaak. Mede
deeling geschiedt van een afsnijding. Aan een
hulpbevoerende kerk wordt steun toegezegd.

Regeling vacatuurdiensten: Maartenadijk:
April, Dr. Sijbema; Mei, Dr. Teerink; Juni,
Dr. Den Hengst, Renswoude; April, Dr. Lanting;
Mei, Dr. Van Arkel en Dr. Donner; Juni, Dr.
de Jager.

Roepende kerk zal D.V. zijn Oud-Loofrecht,
en praeses der volgende vergadering Dr. Offingra.

Als dag wordt vastgesteld de ade Dinsdag
van Juli, en de aanvang bepaald op half 10.

Goedgevonden wordt voortaan alle te behan
delen zaken op de agenda te vermelden.

Eervol ontslag uit de Classis wordt verleend
aan de predikanten Sijbema en Lanting. Zij
worden hartelijk toegesproken, terwijl zij het
gesproken evenzeer hartelijk beantwoorden.

Bepaald wordt nog, dat in tusschentijd
vacaturen de kerken van Amersfoort zorgen voor
een consulent en dat de consulent de classis
vertegenwoordige bij de afschiedsprediking.

Niets meer aan de orde zijnde, wordt de
vergadering op de gewone wijze gesloten.

In naam en op last der classis voornoemd:
Dr. R. DE JAGER, A. t. Scriba.

Buitenland.

Engeland. Uit de Congregational
istische Kerk.

De Congregationalistische kerk in Engeland —
vroeger werd zij de kerk der Independenten ge
noemd — heeft in haar midden vele predikanten,
die de „modern thought“ zijn toegedaan. Op het
gevaar dat daardoor die kerkengroep loopt, heeft
dezer dagen de voorzitter der Congregational
istische Unie in Yorkshire, Rev. Bertram Smith,
geweten.

Bij een toespraak in zijn kwaliteit als voor
ditter toonde Dr. Smith aan, dat het roepen
om „vrijheid ten opzichte van leerstellingen en
geloofsbelijdenissen“ leidt tot nog groter los
bandigheid in andere richting, en betoogde
daarbij dat de agnostici, dat is hij die ontkent
dat de menselijke geest het absolute kan
kennen, een even stellige geloofsbelijdenis heeft
als de dogmatische Christen. Eveneens is het
gesteld met hem die wereldsche vermaaken
naajagt, met jongens en meisjes, die niet
onder toezicht hunner ouders willen staan. Hun
geloofsbelijdenis is, dat zij verlangen te denken
en handelen en gelooven gelijk zij willen. In
één woord, hun geloofsbelijdenis is, dat zij zich
zelfen genoeg zijn. „Wij gelooven in de zelf
standigheid (self-sufficiency) van elke afzonderlijke
independentie kerk“, zoo spreekt men, maar men
let niet op den nood van andere kerken in ver
wijderde dorpen, die een moeilijken strijd
voor haar bestaan hebben, of die zich in achter
buurten van groote steden nauwelijks kunnen
handhaven. Dat is de geest van het oude
Laodicea dat zegt: Wij zijn rijk en hebben
niets noodig — laat anderen maar voortwor
stelen zoo goed als zij kunnen“. De predikant
Vates van Kensington sprak in dezelfde ver
gadering van den zendingsarbeid zijner kerk in
een behoefte buurt in dezer voege: „De
voorhoede van onze kerk in Kensington is te
Notting Dale. De achterhoede is sterk aaneen
gesloten, „zoo is er ruimte bij het front“.

N.-Amerika. Samenwerking met Rome
inake verrijking van betere huwelijksknoten.
Is in Amerika samenwerking met andere
kerken mogelijk tot verrijking van betere
huwelijksknoten en tot bestrijding van het kwaad
der echtscheiding? Zulk een samenwerking zou
seker alleinstij gewenscht zijn en hoorde zooveel
mogelijk ook door ons gezocht te worden. Nu
verwachten men van de Amerikaanse kerken
echter niet te veel, zoo beweert De Amerikaan

sche Wachter. Het idee van het Genadeverbond
dat God doorvoert in de geslennen en de ge
slachten, leeft in deze kerken niet meer. De
kerk is in Methodistischen zin de vergadering
van enkelen, van individuen, iets wat zelfs
daarin uitkomt dat hunne kerkelijke statistiek
niet eerst met geslennen rekent, want vraagt
ge een Amerikaanschen predikant hoeveel ge
sinnen zijne gemeente telt, dan weet hij zulke
maar hoogstens zelden. En omdat men nu den
band niet gevoelt tusschen het natuurlijke en
het geestelijke, tusschen het geslennen en de
voortzetting van het Genadeverbond, daarom
kan ook de tegenstand tegen het kwaad der
echtscheiding niet zoo scherp en blijvend zijn
als in kringen waar men gereformeerd denkt
en handelt.

Hier komt bij, dat de meeste kerken vaak
op onredelijke wijze naar uitbreiding zoeken.
Men wil groot zijn in ledental, stelt de kerk
als een omnibus voor allen open, maar moet
nu ook de tucht over leer en leven grootlijks
ter zijde stellen. Zucht naar uitbreiding, onver
steldheden ledenacht vooral in nieuwe plaatsen,
heeft zelfs de United Presb. kerk er toe
gedrongen om den slagboom tegen Gheime
Genootschappen op te heffen, want het verbod
tegen de Loge is in deze kerk reeds lang een
doode letter. Maar zoo nu ook met het kwaad
der echtscheiding. Deze zonde dringt in alle
kringen, ook in kerkelijke kringen, zoodanig door,
dat van een Bijbelsche, uitbannende tucht geen
sprake meer kan zijn.

Tegen de meest schandelijke en ergerlijke
gevallen zal men nog optreden, maar niet meer
tegen de echtscheiding op grond van dronken
schap, moedwillige verlaten, kwaadaardig ka
rakter, mishandeling enz. Deze laatste gronden
van scheiding komen al reeds lang niet meer
onder den ban van het kerkelijk publiek.

Nu willen we de goeden echter niet te na
komen. Zoo heeft b.v. de Ref. Church, ik meen
overgeveert zich jaren geleden, een kras standpunt
tegen de Echtscheiding ingenomen, door feitelijk
maar één bijbelschen grond van scheiding te
erkennen. In hoever men, wat de praktijk
betreft, aan dit synodaal besluit is getrouw
gebleven, weet ik niet.

Ook zijn er in de andere kerken sommige
krachtige woordvoerders die met moed en pen
dit monster der ongerechtigheid bestrijden en
van een voortrechtig verdrag met het kwaad
niets willen weten. Maar deze mannen roeien
tegen den stroom op. Het zijn de enkelen van
wie hier de actie uitgaat, want zelfs het
kerkelijk publiek hebben ze tegen zich. Ook is
het leven der kerken te independentistisch om in
doen met vereende krachten op te treden. Ons
christenvolk is niet gewend aan de prediking
van Gods wet. God is eerstens, zoo niet uit
sluitend, een God van liefde. En juist daarom
is ook de zonde geen zonde meer. Het bijbels
che begrip van zonde blijft bij hen steeds meer
uit. Niemand die onder het Amerikaanse
christendom verkeerd heeft, zal dit zoeken te
ontkennen. Veel wat wij met het oog op Gods
rechtvaardigheid en heilige wet zonde noemen, is
bij hen geen zonde meer. En zoo ziet men het
eigenaardige verschijnsel dat de Amerikaanse
christenen met tweeprucht ijveren tegen het
gebruik van wijn en drank en tabak, terwijl
derzelfde christenen er geen been in vinden om
geregeld de theater en de moving-picture-shows
te bezoeken en openlijk voor het twee kinder
stelsel durven uitkomen. En hier hebt ge
juist het farizeïsme en diep gevaarlijke van de
omringende invloeden. Tegen het uitweiden
kwaad ijvert men vaak zonder verstand,
niet meer luttende op het onderscheid tusschen
gebruik en misbruik, terwijl men met het zwaarste
der wet t' o' zoo licht neemt. Want tegen de
Saloon ijvert men, alsof deze de wortel en bron
is van alle kwaad, maar tegen den schouwburg,
tegen theater en moving-picture shows, waar
de heiligheid van het huwelijk het krachtigst
wordt ondermijnd, daartegen verheft men zelfs
zijn kleinste vinger niet. In de bestrijding van
het kwaad der echtscheiding staan in het
algemeen onze Protestantische kerken met lam
beide gelagen. De meest uitroepende takken
sou men willen benoemen, maar om den kwaden
boom zelf aan te tasten en tucht te oefenen
naar de strenge eischen van Gods Woord,
daaraan denkt men niet meer. In dit opzicht
is van Rome nog het meeste te verwachten.
Want al gaat deze Kerk van een ander be
ginsel uit dan wij, ook kan men toch respect hebben
voor een Kerk die niet alleen den gruwel der
Echtscheiding bestrijdt, maar in dezen ook on
verbidde en getrouw de tucht over al hare
leden uitoefent.

China. Ontwaking.
Een journalist van de Daily Chronicle heeft
den predikant Cyril C. B. Hardsley, die met
den predikant F. Baylis juist in Londen teru
gekomen was na een inspectie gehouden te
hebben over den arbeid der „Church Mis
sionary Society“, geïnterviewd. Hardsley deelde
het volgende mede:

„Bij mijn tocht nam ik overal in China
tekenen van ontwaking waar. Tot dit jaar toe
honden Christelijke zendelingen de ontwikkelde
en ambuansklasse niet bereikt. Het geheim
van de nu bestaande opwekking is, dat nu die
klassen toegankelijk geworden zijn. Dit wijst
er op, dat de Christelijke natie van het Westen
nu een krachtige droom mogen goepend sien,
want wat de beschaafde klasse van het Chi
neesche volk van het heden denkt, zal in het
vervolg het volk in 't algemeen aannemen.

Het eenige gevaar dat de nieuwe geest op
levert, is hetzelve dat men ook in Japan gewaar
geworden is, namelijk dat de ontwikkelde zoo
licht tot het atheïsme overgaan; daarom moeten
de zendelingen aanstands maatregelen nemen
om den loop der gedachte op Christelijke lijnen
te houden. De „Church Missionary Society“ was
al gereed met zijn plan, en heeft tegen
woordig ongeveer 300 zendelingen in China“.

Gemengd Nieuws.

Een onzer lezers zendt ons het volgende, zijnde
art. I van het testament van den vermaarden
Amerikaanschen millionaire J. Pierpont Morgan, om
dit in De Herald op te nemen;

„I commit my soul into the hands of my
Saviour in full confidence that having redeemed it
and washed it in his most precious blood, He
will present it faultless before the throne of my
Heavenly father and I entrust my children to
maintain and defend at all hazard and at any
cost of personal sacrifice the blessed doctrine of
sin through the blood of Jesus Christ, once of
fered and through that alone.

Het nieuwste op kerkelijk gebied in N.-Amerika.
In N.-Amerika worden voortdurend allerlei pogingen
aan menschen naar de kerk te lokken. De
Wachter zegt daaromtrent, dat men er tegen
woordig 300 aan gewoon raakt dat de kerken in
speelhuizen worden omgezet, terwijl het Evangelie
er niet gehoord wordt, dat men er nauwelijks

meer notitie van neemt als een kerk weer een
nieuwheid heeft ingevoerd. Maar in Brooklyn is
een kerk die alle moderne kerken voorstreeft.
Het bericht luidt, dat op een ledenvergadering
het door den leeraar opgesteld program werd aan
genomen, volgens hetwelk twee klassen voor seuge
nices zullen ingesteld worden, één voor jonge
mannen en één voor jonge vrouwen. In die klassen
wordt vanwege de kerk door genezbeeren onder
wijs gegeven.

„Eugenics“ is een soort nieuwe wetenschap, die
zich bezig houdt met al wat de geslachtsgemeen
schap, de voortplanting, betreft. Tot dusver heeft
men zich te weinig bekommerd om het swelge
bozen worden van kinderen. Bij planten en
dieren ging men meer omzichtig en wetenschap
pelijk te werk, zoodat rassen en soorten verdeeld
werden. Dit wil men nu ook op het mensche
lijk geslacht toepassen en daardoor den bloet van ons
geslacht bevorderen.

In overeenstemming hiermede heeft men in
sommige Staten reeds wetvoorstellen ingediend,
die een medisch onderzoek vóór het huwelijk
verplicht stellen, in sommige gevallen het huwelij
ke verboden, of ook soms castratie voorschrijven,
om het verwekken van ongelukkige kinderen te
voorkomen. De kerk wil nu de voorstellen der
wet een handje helpen en laat daarom les geven
in seugenics. Z66 wordt de eere der kerk door
haar ambtsdragers in het slijk getreden. En dan
vraagt men ook, waaraan het zoo liggen, dat zoo
veel niet meer ter kerk gaan!

Met bromsten sinnen en fluiten in de kerk. In
N.-Amerika is enige jaren geleden in sommige
kerken ingevoerd het sinnen met bromsten en
het fluiten. Gelukkig, dat deze nieuwheid weinig
bijval vond. God heeft ons de tong en de stem
gegeven om Hem met duidelijke woorden te ver
beedigen; daarom niet men over het algemeen in
het sinnen met bromsten en fluiten een onzerbid
de kinderachtig gedoe. Dit neemt echter niet weg,
dat sommige kerken in hare samenkomsten en ook
in revival-meetings deze onnatuurlijke en kinder
achtige nieuwheid gebruiken om de aandacht
te trekken en een groot aantal menschen te lokken.

Schuld gedeeld. Het orgaan der Broedergemeente
Herrnhut (No. 10) meldt, dat de zendings
waarnede deze kerk te worstelen had, geheel gedeeld
is. Een der laatste groots gaven van 1000 pond
sterling kwam uit Ierland en werd geschonken
door Sir Griffith te Dublin. De voorzitter van de
Zendingdirectie O. Hennig schrijft daarbij: „Zoo
is onze arbeid en zijn de harten onze gemeen
leden en vrienden weder eens van een groote last
en zorg, die ons al zes jaar drukte, ontheven. Wij
mogen heden weder ruim ademhalen. Van de
grote tekorten van 250,000, 300,000, 250,000
mark, die de jaren van 1907 tot 1909 brachten en
die ook in de volgende jaren met 25,000 en 60,000
mark meerdere uitgaven verward werden, is
heden de laatste penning betaald. Het is een won
der in onze oogen, waardoor onze kleinmoedigheid
en kleingelooft beschaamd werden. Dit resultaat
werd bereikt eendeels door groote spaarzaamheid
en menige smartelijke beperking en terughouding
op alle sendingsterreinen en aan de andere zijde
de onvermoede, werksame, overvloedige
liefde der Broedergemeente en hare vrienden.

In het begin der 19de eeuw ging te Boston in
N.-Amerika een Presbyteriaansche gemeente over
tot de Unitariërs, dat is: de loochenaars van de Drie
eenheid. Onlangs deed deze Unitariërs gemeente
haar grond en kerk over aan de Methodisten. De
leeraar dezer moderne gemeente schreef wel een
boek om aan te toonen, dat de denkbeelden der
Unitariërs het geloof der toekomst zouden zijn, doch
daarvan is nog niet veel te zien. De oude Unit
ariërs kerk, waarvan Clarke leeraar was, is nu
in handen van Presbyterianen. Dr. Hales' eerste
kerkgebouw is een Joodsche Synagoge in plaats
van een gebouw waarin Unitariërs vergaderen.

In Dr. Bartel's Unitariërs kerkgebouw is tegen
woordig een opbarende bibliotheek; de Unitariërs
kerk in Hales Straat is tot een schouwburg ver
bouwd. Zoo is het Unitariërs ongetwijfeld in ver
val. Maar wanneer er in vele kerken die niet tot
de Unitariërs behooren, de Godheid van Christus
geloofd wordt, is men dan niet al een eind op
weg naar de Unitariërs?

IJsland. Dit eiland geniet groote voorrechten.
Het telt slechts 78,000 inwoners die allen geheel
onhoudbare zijn; de invoer van alcoholhoudende
dranken is verboden. Ten deele ten gevolge daarvan
is er op IJsland geen gerechtshof en geen ge
vangenis; men vindt er slechts één politiemann, wiens
ambt een sinecure is. Het schoolbesort is er zoo
getrouw, dat er niemand gevonden wordt die niet
lezen en schrijven kan. In het Engelsch tijdschrift
Echoes of Service wordt daartegenover medege
deeld, dat de macht van het ongelofsch zich daar
ook laat gevoelen. Men veroorlooft zich schandelijke
taal ten opzichte van God en zijn dienst zelfs in
de publieke pers, doch het blad voegt er aan toe:
„Desmettegenstaande segent de Heere de prediking
van zijn Woord.“

WINCKEL.

Voort Kinderen.

HET GOEDE DEEL.

XLIV.

PLANNEN.

„Verzoek den graaf hier te komen“ zei de
keurvorst, en toen zich tot de gasten wendende
vervolgde hij:

„Als gij geen bezwaar hebt, heer graaf van
Rothenfels, om uw verhaal te doen in de tegen
woordigheid van heer Philip, graaf